

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33026
Nom	Fisioteràpia en especialitats clíniques III
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	14 - Fisioteràpia en Especialitats Clíniques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BALASCH I BERNAT, MERCÈ	191 - Fisioteràpia
DUEÑAS MOSCARDO, LIRIOS	191 - Fisioteràpia

RESUM

L'assignatura de Fisioteràpia en Especialitats clíniques III servirà perquè l'alumne conega les funcions del fisioterapeuta en Atenció Primària i la metodologia d'actuació en les patologies més comuns dels serveis de fisioteràpia en Atenció Primària, tant en atenció comunitària com domiciliària.

Durant el transcurs de l'assignatura l'estudiant aprendrà la importància de l'Atenció Primària per a la millora de la salut. Els eixos centrals de l'assignatura seran: la salut (en lloc de ser-ho l'enfermetat), el coneixement de persones i comunitats i l'abordatge primerenc i integral de les necessitats de salut.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Saber planificar objectius de tractament en diferents especialitats clíniques d'atenció primària i en les diferents etapes del desenvolupament cognitivomotor a partir de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats, a partir del diagnòstic de fisioteràpia, establert d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en diferents especialitats clíniques d'atenció primària, en les diferents etapes del desenvolupament cognitivomotor, i els mètodes propioceptius, tècniques de parts toves i mètodes de reeducació motora en afeccions del sistema nerviós.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat i elaborar l'informe d'alta.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Conèixer i aplicar les guies de la bona pràctica clínica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Al cursar l'assignatura l'alumne sabrà com afrontar les patologies més comuns dels serveis de fisioteràpia en Atenció Primària, tant a nivell individual com comunitari.

Els estudiants seran capaços de: planificar els objectius de tractament a partir del Diagnòstic de Fisioteràpia; establir un pla terapèutic per a complir els objectius proposats valent-se de les guies de la bona pràctica clínica; utilitzar els instruments de validació internacionals, aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut; realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat; elaborar l'Informe d'Alta i valorar els resultats del tractament fisioteràpic efectuat en diferents especialitats clíniques d'Atenció Primària.

Tot açò es realitzarà no des de la individualitat, sinó formant part d'un equip multidisciplinari, per la qual cosa es treballaran les competències relacionades amb la capacitat d'organitzar i planificar el treball i amb el treball en equip. Dins d'aquest context, els alumnes aprendran a respectar la multiculturalitat, els valors democràtics i de la cultura de la pau i els drets fonamentals i d'igualtat entre hòmens i dones.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Marc conceptual i generalitats de la fisioteràpia en Atenció Primària (programa teòric).

Tema 1. Fisioteràpia en Atenció Primària. Atenció domiciliària i comunitària. Programes de prevenció i promoció de la salut.

2. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'adult (programa teòric).

Tema 2. Abordatge del pacient amb dolor crònic des de l'Atenció Primària.

Tema 3. Fisioteràpia en Atenció Primària en la patologia cervical. Exercici terapèutic.

Tema 4. Fisioteràpia en Atenció Primària en la patologia del múscle. Exercici terapèutic.

Tema 5. Fisioteràpia en Atenció Primària en la patologia lumbar. Exercici terapèutic.

Tema 6. Fisioteràpia preventiva en l'àmbit laboral.

3. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'adult major (programa teòric).

Tema 7. Envel·liment actiu. Exercici terapèutic.

Tema 8. Fragilitat i prevenció de caigudes.

Tema 9. Fisioteràpia en Atenció Primària en les principals patologies degeneratives.

Tema 10. Cures del peu. Recomanacions sobre el calcer.

4. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'embarassada, en el puerperi i climateri (programa teòric).

Tema 11. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'embarassada.

Tema 12. Fisioteràpia en Atenció Primària en el puerperi i climateri.

5. Fisioteràpia en Atenció Primària en lactants, xiquets i adolescents (programa teòric).

Tema 13. Fisioteràpia en Atenció Primària en el lactant.

Tema 14. Fisioteràpia en Atenció Primària en xiquets i adolescents.

6. Marc conceptual i generalitats de la fisioteràpia en Atenció Primària (programa pràctic).

Pràctica 1. Programes de fisioteràpia comunitària.

7. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'adult (programa pràctic).

Pràctica 2. Abordatge del pacient amb dolor crònic des de l'Atenció Primària.

Pràctica 3. Prevenció i exercici terapèutic en la patologia cervical.

Pràctica 4. Prevenció i exercici terapèutic en la patologia del múscle.

Pràctica 5. Prevenció i exercici terapèutic en la patologia lumbar.

8. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'adult major (programa pràctic).

Pràctica 6. Fisioteràpia domiciliària i comunitària en l'adult major.

9. Fisioteràpia en Atenció Primària en l'embarassada, el puerperi i climateri (programa pràctic).

Pràctica 7. Prevenció i exercici terapèutic en l'embarassada i durant el puerperi.

10. Fisioteràpia en Atenció Primària en lactants, xiquets i adolescents (programa pràctic).

Pràctica 8. Fisioteràpia en Atenció Primària en el lactant.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en laboratori	30,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	34,00	0
Preparació de classes de teoria	11,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	25,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyament teòric es realitzarà en l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus classe magistral amb activitats participatives). Els alumnes coneixeran prèviament els temes a fi de poder aclarir dubtes, conceptes i estimular la seua participació.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà per mitjà de la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en fisioteràpia en Atenció Primària. S'estimularà el treball en xicotets grups.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiant, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

Programa teòric (50% de la nota final)

1. Examen teòric: a) Examen tipo test de 20 preguntes (20%), $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^\circ \text{preguntes})$; b) 3 preguntes curtes a desenvolupar (25%).
2. Activitats d'avaluació continua (5%). Entrega de tres activitats proposades durant l'assignatura.

Programa pràctic (50% de la nota final)

1. Examen pràctic oral (35%). Simulació de tècniques exposades a les pràctiques i resolució de casos pràctics.
2. Treball grupal (15%). Presentació d'un treball grupal de caràcter obligatori.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma ponderada de les notes obtingudes en el bloc del programa teòric i en el bloc del programa pràctic, sempre que l'estudiant haja obtingut com a mínim un 50% de la nota màxima en cada una de les proves: examen teòric, treball grupal i examen pràctic oral.

A causa del caràcter no recuperable de les classes pràctiques, la no assistència a pràctiques implica la impossibilitat de superar l'assignatura en cap de les 2 convocatòries. Aquelles activitats d'avaluació contínua que requereixen la presencialitat per les seues característiques particulars, no podran ser recuperables fora de l'horari de realització establert en el cronograma.

En totes les proves escrites es penalitzarà la incorrecció ortogràfica. L'assistència a les pràctiques serà de caràcter obligatori. Es requereix l'assistència al 80% de les pràctiques, sent possible la no assistència al 20%, però sempre que siga per raons degudament justificades.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bazterrica IA, et al. Abordaje no farmacológico del dolor. FMC-Formación Médica Continuada en Atención Primaria. 2020;27(3):145-153.
- Butler DS, Moseley GL. Explicando el dolor. Noigroup Publications; 2010.
- Kroll HR. Exercise therapy for chronic pain. Phys Med Rehabil Clin N Am. 2015;26(2):263-281.
- Malfiet A, et al. Applying contemporary neuroscience in exercise interventions for chronic spinal pain: treatment protocol. Braz J Phys Ther. 2017;21(5):378-387.
- Paz Lourido B, Martinez Rodríguez A. Fisioterapia en Atención Primaria. Síntesis; 2008.

- Paz Lourido B, Da Rocha VM. Fisioterapia comunitaria: el camino desde la conceptualización a la intervención con la comunidad. Fisioterapia. 2008;30(5): 244-250.
- Sparling PB, et al. Recommendations for physical activity in older adults. BMJ. 2015;350.

Complementàries

- Almeida M, et al. Primary care management of nonspecific low back pain: key messages from recent clinical guidelines. Med J Aust. 2018;208(6):272-275.
- Ayre J, et al. Unique considerations for exercise programs to prevent future low back pain: the patient perspective. Pain. 2022;163(8),e953-e962.
- Beck BR, et al. Exercise and Sports Science Australia (ESSA) position statement on exercise prescription for the prevention and management of osteoporosis. J Sci Med Sport. 2017;20(5):438-445.
- Bier JD, et al. Clinical practice guideline for physical therapy assessment and treatment in patients with nonspecific neck pain. Phys Ther. 2018;98(3):162-171.
- Booth J, et al. Exercise for chronic musculoskeletal pain: a biopsychosocial approach. Musculoskeletal Care. 2017;15(4):413-421.
- Fransen M, et al. Exercise for osteoarthritis of the knee. Cochrane Database Syst Rev. 2015;1:CD004376.
- Fuentes-Aparicio L, et al. The effect of an abdominopelvic exercise program alone VS in addition to postural instructions on pelvic floor muscle function in climacteric women with stress urinary incontinence. A randomized controlled trial. Physiother Theory Pract. 2022;1-12.
- Gay C, et al. Educating patients about the benefits of physical activity and exercise for their hip and knee osteoarthritis. Systematic literature review. Ann Phys Rehabil Med. 2016;59(3):174-183.
- Hutting N, et al. Promoting the use of self-management strategies for people with persistent musculoskeletal disorders: the role of physical therapists. J Orthop Sports Phys Ther. 2019;49(4):212-215.
- Keown GA, Tuchin PA. Workplace factors associated with neck pain experienced by computer users:a systematic review. J Manipulative Physiol Ther. 2018;41(6):508-529.
- Lewis J, Fernandez-de-las-Peñas C. The Shoulder: Theory and Practice. Jessica Kingsley Publishers; 2022.
- Lluch E, Dueñas L. Entendiendo el dolor: pensando un poco más allá de músculos y articulaciones. En Fisioterapia del suelo pélvico. Manual para la prevención y el tratamiento en la mujer, en el hombre y en la infancia (pp. 27-34). Editorial médica Panamericana; 2022.
- Nijs J, et al. Dysfunctional endogenous analgesia during exercise in patients with chronic pain: to exercise or not to exercise?. Pain Physician. 2015;15(3S):ES205-13.
- O'Sullivan PB, et al. Cognitive functional therapy: an integrated behavioral approach for the targeted Management of Disabling low Back Pain. Phys Ther. 2018;98(5):40823.
- Picorelli AMA, et al. Adherence to exercise programs for older people is influenced by program characteristics and personal factors: A systematic review. J Physiother. 2014;60(3):151-156.
- Pourbordbari N, et al. Bio-psycho-social characteristics and impact of musculoskeletal pain in one hundred children and adolescents consulting general practice. BMC Prim Care. 2022;23(1):1-19.

- Rubenstein LZ. Falls in older people: epidemiology, risk factors and strategies for prevention. *Age Ageing*. 2006;35(Suppl 2):ii37-ii41
- Saraceni N, et al. To flex or not to flex? Is there a relationship between lumbar spine flexion during lifting and low back pain? A systematic review with meta-analysis. *J Orthop Sports Phys Ther*. 2020;50(3):121-130.
- Slater D, et al. Sit up straight: Time to Re-evaluate. *J Orthop Sports Phys Ther*. 2019;49(8):562-564.
- Syed H, et al. ACOG Committee Opinion No. 804: Physical activity and exercise during pregnancy and the postpartum period. *Obstet Gynecol*. 2021;137(2):375-376.
- Wright AA, et al. Effectiveness of shoulder injury prevention programs in an overhead Athletic population: a systematic review. *Phys Ther Sport*. 2021;52:189-193.
- Yamato TP, et al. Do schoolbags cause back pain in children and adolescents? A systematic review. *Br J Sports Med*. 2018;52(19):1241-1245.
- Zoete RMJ, et al. Comparative effectiveness of physical exercise interventions for chronic non-specific neck pain: a systematic review with network meta-analysis of 40 randomised controlled trials. *Br J Sports Med*. 2021, 55(13): 730-742.
- Zurro AM, et al. Compendio de Atención Primaria: Conceptos, organización y práctica clínica en Medicina de Familia. Elsevier Health Sciences; 2021.